

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Lupa- ja valvontavirasto / Marcus Nykopp

LVV-U/63720/2026

Lausunto FCDC Corp. Oy:n datakeskushankkeen YVA-tarpeesta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa siitä, onko ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) tarpeen soveltaa FCDC Corp. Oy:n datakeskushankkeeseen Keravalla ja sähkönsiirron osalta Sipoossa ja pieneltä osin Porvoossa.

Hankkeen kuvaus

FCDC Corp. Oy suunnittelee liittymisteholtaan kahta toisilleen vaihtoehtoista datakeskuskokonaisuutta Keravan Jokivarteen, noin 2 kilomerin etäisyydelle Keravan keskustasta:

- Vaihtoehto 1 (VE1): 50 MW datakeskusrakennus (1 kappale) ja neljä muuta teollisuus- tai varastorakennusta, jonka lisäksi hankealueelle suunnitellaan rakennettavan sähköasema ja 900 metrin 110 kV:n voimajohtolinja (SVE1, maakaapeli) hankealueesta pohjoiseen sijoitettavalle uudelle Keravan Energia Oy:n sähköasemalle.
- Vaihtoehto 2 (VE2): 250 MW datakeskusrakennukset (5 kappaletta), joiden lisäksi hankealueelle suunnitellaan rakennettavan sähköasema, voimajohtolinja SVE1, ja alustavan arvion mukaan noin 18 kilometrin 2 x 110 kV:n voimajohtolinja (SVE2, ilmajohto) Sipoon ja Porvoon rajalla sijaitsevasta Anttilasta hankealueelle sijoitettavalle sähköasemalle.

Datakeskuksen varavoiman tuotanto voidaan toteuttaa varageneraattoreilla (VE1) tai ilman (VE2). Alueella on hyväksytty eteläisen Jokilaakson asemakaava, jolla mahdollistetaan datakeskuksen sekä teollisuus- ja varastorakennusten (VE1) tai datakeskusten (VE2) rakentaminen hankealueelle. Keravan kunnanvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan 17.3.2026, ja valitusaika on käynnissä. Mikäli valituksia ei tule, kaava on valitusajan jälkeen lainvoimainen.

Lausunto

Aluksi Uudenmaan liitto arvioi hankkeen maakuntakaavan mukaisuutta. Voimajohtohanke on Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan maakuntakaavan mukainen, sillä suunniteltu voimajohtolinjaus on valtaosaltaan merkittynä voimassa olevaan maakuntakaavaan ja tukee maakuntakaavan tavoitteita. Maininnan arvoista on lisäksi se, että

parhaillaan laadittavana olevassa vaihemaakuntakaavaluonnoksessa voimajohtokäytävää osoittava kaavamerkintä on täydentymässä siten, että hankkeen voimajohtokäytävä tulee sen myötä olemaan kokonaisuudessaan merkittynä maakuntakaavaan.

On kuitenkin huomattava, että maakuntakaavan mukaisuus ei poista tarvetta arvioida hankkeen ympäristövaikutuksia. YVA-lain 3.1 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan suoraan liitteessä 1 lueteltuihin hankkeisiin. Uudenmaan liitto on tarkastellut hanketta erityisesti kahden liitteen 1 kohdan osalta.

Voimajohdot: YVA-menettelyä sovelletaan vähintään 220 kilovoltin maanpäällisiin voimajohtoihin, joiden pituus on yli 15 kilometriä. Hankkeen vaihtoehdossa VE2 suunniteltu voimajohto SVE2 on pituudeltaan noin 18 km, mutta sen jännite on 110 kV (tai 2 x 110 kV). Näin ollen hanke ei suoraan ylitä tätä YVA-kynnystä.

Maa-ainesten otto: YVA-menettelyä sovelletaan kiven, soran tai hiekan ottoon, kun ottamisalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Koko hankealue on 25,48 ha, mutta itse ottamisalue jäänee tämän alle viheralueiden vuoksi. Maanrakennustöiden kokonaismassa on suuri, yhteensä 285 150 m³ ktr. Toiminnanharjoittaja on esittänyt, että työt vaiheistetaan siten, ettei 200 000 m³ktr vuosiraja ylity. Näin ollen hanke on maa-ainesten oton osalta aivan YVA-ajan tuntumassa. Vaikka raja ei teoreettisesti vaiheistuksen vuoksi ylity, hankkeen massiivinen koko vaatii tarkkaa tapauskohtaista harkintaa.

Koska hanke ei suoraan ylitä liitteen 1 rajoja, on arvioitava, onko sillä todennäköisesti liitteen 1 hankkeisiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Arvioinnissa on otettava huomioon liitteen 2 mukaiset kriteerit: hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne. Uudenmaan liitto on tarkastellut asiaa erityisesti ylikunnallisten, maakuntakaavaan liittyvien ja laajojen ympäristövaikutusten näkökulmasta. Tässä on selkeä ero vaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä.

Vaihtoehto VE1 (50 MW datakeskus + lyhyt maakaapeli SVE1): Hankkeen sijoittuminen noudattaa vireillä/juuri hyväksyttyä Eteläisen Jokilaakson asemakaavaa. Uusimaa-kaava 2050:ssa alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä. Vaikutukset ovat paikallisia, ja hulevesien hallinta Keravanjokeen voidaan ratkaista kaavamääräyksen ja vesi- ja rakennusluvilla. *Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan VE1 ei edellytä YVA-menettelyä.*

Vaihtoehto VE2 (250 MW datakeskukset + 18 km ilmajohto SVE2 Anttilan sähköasemalle): Tämän vaihtoehtojen osalta tapauskohtainen YVA-harkinta on Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan kriittinen seuraavista liitteen 2 mukaisista syistä:

- Sijainti ja ympäristön sietokyky: 18 km pitkä voimajohto SVE2 ylittää maakuntakaavassa esitetyn Brobölen 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen 1,8 kilometrin matkalta. Pohjavesialueen ylittäminen raskaan infran

rakentamisella muodostaa riskin. Voimajohto halkoo myös maakuntakaavassa osoitettua Sipoonjokilaakson kulttuurimaisemaa.

- Arvokkaat geologiset kohteet: SVE2-linjaus leikkaa arvokasta Böleberget-Oxberget -kallioaluetta.
- Asemakaavoittamattomat alueet: Toisin kuin itse datakeskusalue, voimajohto SVE2 sijoittuu suurelta osin asemakaavoittamattomille alueille ja ylittää kuntarajoja. Tällöin ympäristövaikutuksia ei ole voitu ratkaista etukäteen paikallisella kaavoituksella.
- Hankkeen ominaisuudet ja yhteisvaikutukset: Hankkeen kokoluokka (5 x 50 MW) on erittäin suuri. VE2-vaihtoehdossa louhinta- ja maansiirtomäärät ovat todella huomattavia. Vaikka toimija lupaa pitää vuosimäärät alle YVA-ajan, toiminnan luonne ja yhteisvaikutukset vastaavat YVA-lain liitteen 1 tarkoittamaa suuren luokan kiven ja maan ottoa. Lisäksi pitkän voimajohtokäytävän leventäminen vaatii merkittävää puuston raivausta ja maansiirtotöitä.
- Vaikutusten luonne ja laajuus: Hanke sijoittuu välittömästi Keravanjoen valuma-alueelle. Keravanjoki on maakunnallisesti tärkeä ekologinen yhteys ja virkistysalue. Massiivisista maansiirtotöistä aiheutuva kiintoaine- ja ravinnekuormitus Keravanjokeen on riski, joka korostuu VE2:n mittakaavassa.

Uudenmaan liitto toteaa, että vaikka yksittäiset kynnsarvot niukasti alittuvat tai ne on suunniteltu alitettaviksi vaiheistamalla, hankkeen yhteisvaikutukset ovat laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavissa YVA-lain liitteen 1 hankkeisiin.

Ratkaisevana tekijänä on hankekokonaisuuteen kuuluva 18 kilometriä pitkä, kuntarajat ylittävä ja osin asemakaavoittamattomille alueille sijoittuva voimajohto SVE2, joka leikkaa 1-luokan pohjavesialuetta ja arvokkaita geologisia muodostumia. Yhdistettynä Keravanjoen rantavyöhykkeellä tapahtuvaan massiiviseen kallion louhintaan ja maansiirtoon, hankkeesta voi aiheutua merkittäviä, ylikunnallisia ja maakunnallisia haitallisia vaikutuksia vesiin, luonnonympäristöön ja maisemaan. *Näiden vaikutusten ja niiden lieventämiskeinojen kokonaisvaltainen tarkastelu vaatii YVA-menettelyn suorittamista ennen hankkeen luvitusta.*

Johtopäätökset

Uudenmaan liitto katsoo, että hankkeen vaihtoehto VE1 ei edellytä YVA-menettelyä. Sen vaikutukset on riittävällä tarkkuudella selvitetty ja hallittavissa hiljattain hyväksytyn asemakaavan, hulevesisuunnitelmien sekä normaalien lupa-asiakirjojen puitteissa. Sen sijaan *vaihtoehto VE2 edellyttää YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.*

Mari Siivola
Aluesuunnittelujohtaja

Jakelu

Uudenmaan liitto / Kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi
marcus.nykopp@lvv.fi

Tiedoksi

kirjaamo@kerava.fi
kirjaamo@sipoo.fi
kirjaamo@porvoo.fi